

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 92 54 05
Fax 33 92 50 75
www.dkuni.dk

7. marts 2011
J.nr. 2010-5101-06
NB
Dir. tlf. 33 92 54 09
nb@dkuni.dk

Spørgsmål vedrørende revisionen af universitetsloven

Folketingets Videnskabsudvalg har førstebehandlet videnskabsministerens udkast til ændring af universitetsloven (L143), og udkastet er nu på vej til andenbehandling.

Danske Universiteter finder overordnet, at udkastet har mange positive sider. Ikke mindst skabes der bedre rammer for internationalt uddannelsessamarbejde og friere rammer for intern organisering. Det har Danske Universiteter da også allerede kvitteret for i høringsfasen.

I forbindelse med andenbehandlingen af universitetsloven finder Danske Universiteter det dog betimeligt at stille en række spørgsmål vedrørende ændringen af udviklingskontrakterne. Spørgsmålene kan forhåbentlig være anledning til at uddybe intentionerne med lovudkastet og være med til at give større klarhed om rammerne om styringen af sektoren.

Det skal understreges, at spørgsmålene er formuleret med udgangspunkt i den udmærkede dialog, der har været med folketingspolitikere, minister og ministerium, siden ændringsforslaget først blev fremlagt.

Danske Universiteter er bekymret for den bemyndigelse til ministerdiktat af konkrete mål i udviklingskontrakten, der er indføjet i § 10, stk. 8, og dens tilhørende bemærkninger:

"Bestyrelsen indgår en udviklingskontrakt med ministeren, som i den forbindelse kan pålægge universitetet at opfylde konkrete mål."

Det er Danske Universiteters holdning, at der bør være en dialog om konkrete mål. Til gengæld er det ikke urimeligt, at ministeren bemyndiges til at fastsætte strategiske mål. Kombinationen af ministerdiktat og konkrete mål synes derimod uheldig og ikke i overensstemmelse med intentionen i universitetsloven fra 2003, hvor man netop sigtede mod at skabe stærkere ledelser på institutionerne og mod at deregulere.

Givet at det ikke er muligt at ændre lovforslaget – f.eks. således at "konkrete mål" erstattes med "strategiske mål" i lovteksten og dens bemærkninger – foranlediger det en række spørgsmål.

Det er afgørende, at der er en meningsfuld og klar arbejdsdeling mellem Folketing, videnskabsminister og bestyrelser. I den sammenhæng må det afklares, hvilken rolle Folketinget påtænkes at have i forhold til ministerens fastsættelse af konkrete mål.

Danske Universiteter antager, at Folketinget skal fastsætte overordnede strategiske mål for hele sektoren, mens ministeren i dialog med bestyrelserne udformer målene i udviklingskontrakterne.

Det er endvidere ikke klart, hvad der menes med konkrete mål, og hvorledes disse mål bliver til. Er hensigten med ministerens mulighed for at pålægge mål reelt, at ministeren dikterer målområder, mens de konkrete mål forhandles med de enkelte universiteters bestyrelser? Hvad menes der med, at ministeren kan pålægge mål? Danske Universiteter antager, at udviklingskontraktens mål forhandles i dialog mellem minister og bestyrelse – og at ministerens pålæg imod bestyrelsens ønsker alene kan finde sted i undtagelsestilfælde.

Der er også en vis uklarhed i anvendelsen af begrebet "mål". Der omtales både pligtige og selvvalgte mål. Danske Universiteter vil gerne understrege, at universiteterne føler sig forpligtet af alle mål i udviklingskontrakten, men det er i det nuværende udkast ikke klart, om det vil have forskellige konsekvenser ikke at opfylde et pligtigt hhv. et selvvalgt mål? Og i givet fald hvad disse konsekvenser kan være.

Endelig er det ikke klart i lovtæksten, hvilken type konkrete mål, der kan indgå i udviklingskontrakterne? Danske Universiteter antager, at der ikke kan indgås indholds- og holdningsmæssige mål om universiteternes aktiviteter. I stedet formodes målene at omhandle input og output (f.eks. optag, frafald, ph.d.-uddannelse).

Danske Universiteter håber, at der findes en model for revision af udviklingskontrakten, der kan gøre samarbejdet med Folketinget og videnskabsministeren endnu smidigere og mere gennemsigtigt. Universiteterne har nemlig stor interesse i at samarbejde med alle sine interessenter.

Det gælder i øvrigt også, når det kommer til samarbejde med parter, som universiteterne indgår andre typer kontrakter med, f.eks. om myndighedsbetjening, (erhvervs)-ph.d.er osv. Danske Universiteter antager, at ændringen af universitetsloven ikke har som intention at hindre universiteternes indgåelse og varetagelse af sådanne kontrakter.

Danske Universiteter vil således gerne spørge, om den påtænkte indførelse af § 14 stk. 6 skal forstås med respekt for indgåede kontrakter, og om der med ændringen ikke er påtænkt nogen ændring af universiteternes muligheder på dette felt.

Danske Universiteter ser frem til en fortsat og udbytterig dialog med henblik på at skabe stærkere og endnu mere samfundsnyttige institutioner.

Med venlig hilsen

Johannes Due
Formand for Formandskollegiet
Danske Universiteter

Kopi: Videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen